

Jedno miasto – dwa powstania. Wspólna pamięć?

Polecamy debatę z okazji rocznicy Powstania w Getcie Warszawskim. Ciałowicz, Gawin i Kadlcik w Muzeum Powstania Warszawskiego

W 69. rocznicę wybuchu Powstania w Getcie Warszawskim **Muzeum Powstania Warszawskiego** zaprasza na debatę pt. „**Jedno miasto – dwa powstania. Wspólna pamięć?**”, w której udział wezmą: **Piotr Kadlcik** – szef Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Warszawie, **Anna Ciałowicz** – etnologa, redaktorka Biuletynu GWŻ, i **Dariusz Gawin** – zastępca dyrektora Muzeum Powstania Warszawskiego oraz członek redakcji Teologii Politycznej.

Podczas spotkania porozmawiamy o tym, jak trzeba wspominać i mówić o Powstaniu w Getcie i Powstaniu Warszawskim. Na ile te dwa wydarzenia są ze sobą związane? Na ile wspólnota zagłady jest zrozumiała tak dla Żydów jak i Polaków, a na ile doświadczenie to różni się dla obu tych grup? Na ile zagłada Żydów musiała doprowadzić też do zagłady Polaków? Na ile nazistowski oprawca splótł w ten sposób te dwie wspólnoty? Czy na doświadczeniu dwóch Powstań możemy zbudować przyjaźń i braterstwo – wspólną pamięć, a więc wzajemne poznanie? Debatę poprzedzi pokaz filmu „Miasto Ruin”.

Spotkanie odbędzie się w ramach cyklu „Warszawa dwóch Powstań” organizowanego przez Muzeum Powstania Warszawskiego, Instytut Stefana Starzyńskiego, Fundacja Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego. Partnerem projektu jest Forum Żydów Polskich.

19 kwietnia, godz. 18.30, Audytorium Jana Nowaka – Jeziorańskiego. WSTĘP WOLNY

W filmie „Miasto Ruin” obserwujemy lot nad wirtualną Warszawą zrekonstruowaną tak, jak wyglądała ona wiosną 1945 roku. Na ekranie – niewyobrażalna katastrofa i apokaliptyczne widoki. Nagle, w bezmiarze zniszczeń widzimy punkt wyróżniający się z całego krajobrazu. Jest wręcz ucieleśnieniem pustki, zupełnym brakiem. Okazuje się, że to co widzieliśmy dotychczas nie jest jeszcze ostatecznym zniszczeniem. Dopiero ten kawałek miasta nim jest. Tym miejscem są ruiny getta warszawskiego. Okazuje się, że w zagładzie istnieje jeszcze jedna, wewnątrz, jeszcze potworniejsza.

Warszawa była domem, tak dla Polaków, jak i Żydów. Warszawę te dwie

wspólnoty współtworzyły. To wspólne miasto podczas drugiej wojny światowej zostało poddane zagładzie. Dwukrotnie. Wpierw zniszczono dzielnicę żydowską. Po akcie sprzeciwu wobec nazistowskiego zła, jakim było powstanie w getcie, oprawca nie pozostawił kamienia na kamieniu. Zagłada dzielnicy była jednak tylko preludium. Zło się rozrosło i rozlało. Po powstaniu w getcie, w 44, podczas powstania warszawskiego hitlerowscy sprowadzili zagładę na całe miasto.

Dotychczas wielu z nas z bólem obserwowało jak zbyt często pamięć o Powstaniu w Getcie przeciwstawiano pamięci o Powstaniu Warszawskim. Jak czasem mieliśmy wrażenie pewnej formy chorej rywalizacji. Więcej – pamięć tak o Powstaniu Warszawskim, jak i Powstaniu w Getcie przez dziesięciolecia była zawzięcie fałszowana. Tym bardwspólna inicjatywa Gminy Warszawskiej i Muzeum Powstania Warszawskiego, aby wspólnie upamiętnić Powstanie w Getcie.

Dawid Wildstein